

Jaarverslag SKIN 2012

**Koningin Wilhelminalaan 5, 3818 HN Amersfoort
tel. 033-4450655, fax 033-4450654
www.skinkerken.nl, info@skinkerken.nl**

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
I. Inleiding	4
II. Organisatie.....	4
III. Regionalisatie en regionale contacten	5
IV. Huisvesting.....	7
V. Opleiding en kadervorming	8
VI. Jongeren	8
VII. Kerk en samenleving	9
VIII. Overheid en politiek	11
IX. Advies, consultatie en voorlichting.....	13
X. Onderzoeken en publicaties.....	15
XI. Contacten en samenwerking	15
XII. Tenslotte	19
Bijlage A: Stichting Vrienden van SKIN	21
Bijlage B: Bestuur en staf van SKIN	22
Bijlage C: Ledenlijst SKIN	23

Voorwoord

Dit jaarverslag is een weergave van de activiteiten van SKIN op allerlei terreinen in het afgelopen jaar. Als we terugkijken op het jaar 2012, dan zijn er een aantal zaken die vermeldenswaardig zijn:

SKIN is niet slechts een vereniging *voor*, maar in de eerste plaats een landelijke vereniging *van* zeer diverse internationale kerken en migrantenkerken in Nederland. Ons bestaansrecht als vereniging vloeit voort uit onze primaire taak als stem en gezicht van deze kerken en geloofsgemeenschappen en hun leden. SKIN wil hen de kans geven hun geloof uit te kunnen dragen op hun eigen manier, terwijl zij volwaardig participeren in de Nederlandse samenleving. Tegelijkertijd zijn we ons ervan bewust dat we, om onze taak gestalte te geven, onze verantwoordelijkheid moeten blijven nemen en de strijd aangaan tegen onrecht in de samenleving jegens de zwakkeren en stemlozen en vechten voor hun rechten. Met name denken wij aan onze vele ongedocumenteerde broeders en zusters en vluchtelingen in ons land. Juist in deze tijd van ongekende verharding in politiek en maatschappelijk Nederland, is het des te meer nodig om samen met onze partnerorganisaties ook richting de overheid onze gezamenlijke stem te laten horen. Zo hebben we ook in 2012 opgetreden tegen het besluit van het kabinet om illegaal verblijf strafbaar te stellen.

Onze landelijke taak en functie kan alleen optimaal gestalte krijgen als we ook de lokale en regionale initiatieven die de eenheid van het Lichaam van Christus dienen, versterken en daar waar nodig helpen opzetten. Er gebeurt namelijk veel op lokaal niveau. Wij willen daarin investeren. In 2012 zijn we bewust begonnen met het in kaart brengen van deze lokale christelijke initiatieven en netwerken. Wij zien hierin voor ons een belangrijke rol weggelegd om deze signalen op te pakken, er lessen uit te trekken en deze over te dragen. Daarom willen we onze beleidsprioriteiten regionaal realiseren, zoals beschreven in ons nieuw strategisch beleidsplan 'Diversiteit – Verbondenheid – Participatie'.

Dit jaar vierden wij ons vijftienjarig jubileum. Wij ervaren dat wij als organisatie volwassener worden en steeds meer expertise opbouwen op een aantal gebieden. Met name denken wij aan de gebieden van intercultureel kerk-zijn en de belangenbehartiging, ook richting de overheid en politiek, van specifieke groepen in de samenleving, zoals de asielzoekers, ongedocumenteerden, arbeidsmigranten, vreemdelingen in detentie en slachtoffers van mensenhandel en mensensmokkel. Dit uiteraard in samenwerking met betrokken en relevante partnerorganisaties en kerkelijke netwerken.

Onze expertise als organisatie is het resultaat van de synergetische impact ontstaan door de bundeling van kennis, ervaring en inzicht van alle individuele betrokkenen bij SKIN. Zo noemen wij expliciet onze voormalige (algemene en later tweede) voorzitter drs. Paul The Gwan Tjai die per 31 december 2012 is afgetreden. Hij heeft zich sinds 1995 ingezet voor en bijgedragen aan de zaak en taak van SKIN. Zijn rijke kennis en expertise op zeer verschillende gebieden, waaronder medisch en politiek gebied, heeft hij hiervoor beschikbaar gesteld. Drs. Paul The Gwan Tjai staat symbool voor de zogenaamde historische kerken (de kerken uit de voormalige Nederlandse koloniën) die sinds 1992 het belangrijk en noodzakelijk achten om vanuit de eigen cultuur, traditie en geschiedenis het al-overstijgende ideaal van samen Kerk zijn gestalte te geven. Samen met andere kerken hebben zij via SKIN de handen ineen geslagen om een stem en gezicht te geven aan vele internationale kerken en migrantenkerken in dit land. Drs. The pleitte ervoor dat zij samen met hun autochtone Nederlandse broeders en zusters de profetische taak van het ene wereldwijde Lichaam van Christus met woord en daad vervullen en, daar waar zij zijn, als volwaardige burgers actief bijdragen aan de opbouw van hun (nieuwe) samenleving. Zo heeft hij een fundamentele bijdrage geleverd aan de visieontwikkeling van SKIN met betrekking tot onder andere integratie en participatie.

Wij zijn in de eerste plaats onze Heer dankbaar voor Zijn zegen en leiding in de afgelopen jaren. Onze dank gaat ook uit naar onze lidkerken en vrijwilligers. Verder danken wij Stichting Vrienden van SKIN, de Protestantse Kerk in Nederland en de fondsen en donateurs die ons financieel gesteund hebben.

Met de bede om Gods leiding gaan wij vol vertrouwen en inspiratie verder.

Namens het bestuur van Samen Kerk in Nederland (SKIN),

Ds. Rhoïnde Mijnaals-Doth, voorzitter

I. Inleiding

Het jaar 2012 is een markant jaar voor SKIN geweest. Het is een jaar dat gekenmerkt wordt door terugblik en viering, reflectie en focus, vooruitblik en visieontwikkeling.

In het najaar hebben wij samen met onze lidkerken, partnerorganisaties en andere betrokkenen ons vijftienjarig bestaan als landelijke vereniging van internationale kerken en migrantenkerken in Nederland mogen vieren. Bij ons terugblik hebben wij dankbaar mogen beseffen dat onze zicht- en hoorbaarheid sterk is toegenomen.

2012 is ook een jaar geweest van reflectie als het gaat om onze identiteit en onze unieke rol en positie in kerkelijk en maatschappelijk Nederland. Gezien het steeds toenemende beroep op SKIN vanuit allerlei facetten van de samenleving en de altijd beperkte mankracht van SKIN was het een noodzaak om keuzes te maken, juist vanuit deze zelfreflectie. Deze keuzes kunnen omschreven worden als *'back to basics'*: terug naar de *'core business'* van SKIN; naar de basisbehoeften van de internationale kerken en migrantenkerken in Nederland, zowel lidkerken als niet-leden.

Dit traject van zelfreflectie en visieontwikkeling heeft vruchten afgeworpen. In het najaar hebben we ons strategisch beleidsplan voor de periode 2012 tot en met 2015 'Diversiteit – Verbondenheid – Participatie' mogen uitgeven. Hierin gaan we niet alleen in op de gekozen beleidsprioriteiten voor de komende jaren, maar bieden wij ook het resultaat van onze reflectie op wie we zijn en onze gaande zoektocht naar onze unieke expertise en bijdrage. Bovendien hebben we voor het eerst een hoofdstrategie uitgestippeld om onze doelstellingen te realiseren. Het strategisch beleidsplan is te downloaden van onze website.

II. Organisatie

In 2012 hebben drie bestuursvergaderingen plaatsgevonden.

Op 13 oktober heeft SKIN haar vijftienjarig jubileum gevierd. Lidkerken en partners van SKIN kwamen bij elkaar in het gebouw van lidkerk *Redeemed Christian Church of God – Jesus House for All Nations* in Amsterdam Zuidoost om God te danken voor Zijn zegen en leiding in de afgelopen jaren. Na de dankdienst werd de onderlinge verbondenheid in Christus gevierd, in allerlei talen, culturen en kerkelijke tradities. De recentelijk geproduceerde introductiefilm van SKIN werd op deze dag gepresenteerd. Het bestuur van SKIN ziet terug op een geslaagde jubileumviering waarin de diversiteit binnen de lidkerken tijdens het gehele programma zichtbaar en hoorbaar was.

In 2012 heeft SKIN één algemene ledenvergadering gehouden. Deze ledenvergadering heeft plaatsgevonden op 1 december in het gebouw van lidkerk de Evangelische Broedergemeente in Haarlem.

Dit jaar publiceerde SKIN haar strategisch beleidsplan voor de periode 2012 tot en met 2015: 'Diversiteit – Verbondenheid – Participatie'. Hierin zijn drie beleidsprioriteiten geformuleerd: huisvesting/kerkaccommodatie, opleidingen en toerusting van leidinggevendenden in internationale

kerken en migrantenkerken, en jongeren. Als strategie om bovengenoemde prioriteiten te realiseren wordt gekozen voor regionalisatie (zie verder hoofdstuk III).

De nieuwsbrief is in 2012 driemaal verschenen. Het tweetalige magazine biedt een keur aan achtergrondinformatie zoals interviews met leiders van internationale kerken, aankondigingen en impressies van activiteiten en bijeenkomsten en boekbesprekingen. Bij de totstandkoming van deze publicatie wordt steeds nauw samengewerkt met gemotiveerde vrijwilligers. Redactielid dr. Gerard van 't Spijker heeft aangegeven per 1 december niet meer zitting te kunnen nemen in de redactie van de nieuwsbrief. Het bestuur is dr. Van 't Spijker dankbaar voor zijn inzet.

Tweede voorzitter drs. Paul The Gwan Tjaij en bestuurslid ds. Robbin Louz zijn afgetreden per respectievelijk 31 december en 31 mei 2012 door het verstrijken van de termijn waarvoor zij benoemd zijn. Het bestuur van SKIN is drs. The en ds. Louz dankbaar voor hun betrokkenheid bij SKIN in de afgelopen jaren.

Het bestuur van SKIN heeft pastor Leonard Bitu Kasima Uhuru en ds. Johannes Linandi gevraagd en bereid gevonden om aan te treden als bestuursleden namens respectievelijk lidkerk 8e CEPAC Philadelphia Swahili Kerk en lidkerk *Gereja Kristen Indonesia Nederland*.

Met vreugde mochten wij in 2012 de volgende kerken verwelkomen als leden van SKIN:
Christengemeente Alpha & Omega – Rotterdam
Father's House Movement – Beweging van Iraanse huiskerken in Nederland
Oromo Christelijke Kerk – Utrecht

De staf en het bestuur van SKIN hebben ook in 2012 diverse internationale kerken en migrantenkerken, zowel lidkerken van SKIN als niet-leden, bezocht. Het bezoeken van onze (potentiële) lidkerken en het onderhouden van de onderlinge relaties zijn een wezenlijk aspect van ons werk.

Het contact en de samenwerking tussen SKIN en Stichting Vrienden Migrantkerken is in 2012 geïntensiveerd. Om de relatie tussen SKIN en de stichting beter gestalte te geven en duidelijker te communiceren, is de naam van de stichting gewijzigd in Stichting Vrienden van SKIN en heeft het bestuur van SKIN toegezegd om haar penningmeester ook aan te stellen als bestuurslid van Stichting Vrienden.

Enkele lidkerken van SKIN vierden in 2012 een jubileum. Wij vermelden deze feesten kort:

Op 6, 7 en 8 juli heeft *Redeemed Christian Church of God – Jesus House for All Nations* haar tienjarig bestaan gevierd. Als onderdeel van deze viering vond op 6 juli een prijzenuitreiking plaats. De lidkerk heeft de *Community Service Award* in de categorie Religie aan SKIN uitgereikt. Tweede voorzitter drs. Paul The Gwan Tjaij en penningmeester ing. Ernest Scipio hebben namens SKIN de viering bijgewoond en de prijs in ontvangst genomen.

Glorious Chapel International heeft op 6 oktober stilgestaan bij haar tienjarig bestaan.

Op 24 november heeft de *Geredja Indjili Maluku* (GIM, de Molukse Evangelische Kerk) haar 60-jarig jubileum gevierd in Drachten. Bij deze viering was de coördinator van SKIN aanwezig.

In 2012 is SKIN begonnen met het gebruik van sociale media (Facebook en Twitter).

III. Regionalisatie en regionale contacten

Sinds 2012 vormt regionalisatie de voornaamste strategie van SKIN om haar doelstellingen en beleidsprioriteiten te realiseren. Het bestuur van SKIN ziet namelijk dat er steeds meer behoefte is om daar waar nodig regionale en/of lokale/stedelijke netwerken van (onder meer) internationale kerken en

migrantenkerken in Nederland te vormen en de contacten met de bestaande regionale netwerken te intensiveren, vooral in de grote steden waar veel internationale kerken zijn gevestigd. Hiermee hoopt SKIN dat de eenheid van en solidariteit tussen allerlei christelijke kerken en geloofsgemeenschappen meer gestalte krijgt. Om bepaalde uitdagingen waarmee de kerken geconfronteerd worden het hoofd te bieden is een regionale aanpak nodig. Zo kunnen de internationale kerken effectiever en sneller benaderd worden. SKIN wil de komende jaren investeren in en een bijdrage leveren aan de versterking van de relatie tussen internationale kerken onderling en met de autochtone kerken, waarvan de vertegenwoordigers zo efficiënter kennis kunnen maken met de lokale internationale kerken. Kerken en geloofsgemeenschappen kunnen dan lokaal samen naar buiten treden en zo worden ze beter erkend en gehoord.

Arnhem

Op uitnodiging van het Platform Migrantenkerken Arnhem heeft eerste voorzitter ds. Rhoïnde Mijns-Doth namens SKIN de jaarlijkse hemelvaartsviering van het Platform bijgewoond. De viering met als thema 'Veelkleurigheid' vond plaats op 17 mei in de Chinese Protestantse Kerk in Arnhem.

Den Haag

Op 22 mei en 26 november heeft de coördinator van SKIN gesprekken gehad met ds. Albert Abraham, voorzitter van de Haagse Migrantenkerken (HMK) en coördinator van het loket migrantenkerken bij STEK (voor Stad en Kerk), in het gebouw van STEK in Den Haag. Zij hebben elkaar op de hoogte gehouden van elkaars activiteiten en concrete plannen gemaakt om met elkaar samen te werken.

Op uitnodiging van ds. Abraham heeft eerste voorzitter ds. Rhoïnde Mijns-Doth namens SKIN deelgenomen aan de conferentie die *Global Harvest Hour Ministries* en Steunpunt Migranten en hun Organisaties (SMO) organiseerden op 26 mei in Den Haag. Deze conferentie met als thema '*Light and Community*' was gericht op het kader van de internationale kerken en migrantenkerken in Den Haag en hun rol in de samenleving. Het doel was om de relatie en samenwerking tussen de internationale kerken in Den Haag en hun organisaties aan de ene kant en de overheid en andere organisaties in de stad aan de andere kant in kaart te brengen en te versterken. Hierbij werd ook aandacht geschonken aan de bijdrage van de internationale kerken op het gebied van ontwikkelingsamenwerking en waardering uitgesproken voor de vele vrijwilligers binnen de internationale kerken die zich op velerlei gebied inzetten. Op de conferentie was ook een aantal (gemeenschappelijke) lidkerken van SKIN en de HMK vertegenwoordigd.

Rotterdam

De verwachte voordelen van het regionalisatieplan worden steeds duidelijker. In 2007 werd door bestuurslid Rev. Robert Calvert stichting SKIN-Rotterdam officieel opgericht. Wat SKIN doet op landelijk niveau, doet SKIN-Rotterdam in Rotterdam.

SKIN-Rotterdam is een onafhankelijke rechtspersoon en heeft een eigen bestuur. Pastor Nana Opoku Konu is voorzitter en in 2010 is Madelon Grant aangesteld als coördinator van SKIN-Rotterdam. Rev. Robert Calvert en pastor Ola Asubiaro nemen zitting in zowel het bestuur van SKIN als het bestuur van SKIN-Rotterdam. De contacten en prettige en vruchtbare samenwerking tussen de vereniging SKIN en de stichting SKIN-Rotterdam zijn ook in 2012 geïntensiveerd. Om de relatie en samenwerking meer gestalte te geven vond op 9 februari een ontmoeting plaats tussen beide besturen. De voorzitters van SKIN en SKIN-Rotterdam hebben een intentieverklaring ondertekend. Bovendien onderhouden de beide coördinatoren het contact tussen beide organisaties. De eerste voorzitter en de coördinator van SKIN hebben in 2012 de algemene ledenvergadering van SKIN-Rotterdam op 21 mei en haar eerste lustrumviering op 3 november bijgewoond. Bij deze gelegenheden waren ook (gemeenschappelijke) lidkerken van SKIN en SKIN-Rotterdam vertegenwoordigd.

Utrecht en Zeist

In Utrecht en Zeist hebben, in samenwerking met ds. Simon de Kam en drs. Albert Luiks, vanuit SKIN adviseur dr. Hans Visser, pastor Kelvin Onyema, wijlen ds. Max Lieveld en mevrouw Diana Purba zich ingezet om allerlei internationale kerken in Utrecht en Zeist te bezoeken en de kennismaking tussen autochtone kerken en internationale kerken te bevorderen. Recent namen ook

zitting in het bestuur: prof. dr. Jan Jongeneel, dr. Gerard van 't Spijker en de heer Bé Jager. Onderlinge relaties werden versterkt door het mede mogelijk maken van ontmoetingen tussen vertegenwoordigers van de Protestantse Gemeente Classes Utrecht en Zeist en vertegenwoordigers van internationale kerken in beide steden. Bovendien werd op 9 oktober het eerste lustrum van de ontmoeting van voorgangers van autochtone protestantse kerken en internationale kerken in Utrecht gevierd.

Op 11 april organiseerde de coalitie Veelkleurig Getuigen een bijeenkomst in Amersfoort waaraan vertegenwoordigers van diverse internationale kerken en autochtone kerken in Arnhem, Utrecht en Zwolle hebben deelgenomen. Meer hierover leest u in hoofdstuk XI.

IV. Huisvesting

In 2012 is de samenwerking tussen SKIN en de initiatiefnemers van stichting in oprichting Kerken voor Kerken (KvK) en andere betrokkenen, waaronder Stichting de Bijlmerkerk en Task Force Toekomst Kerkgebouwen, voortgezet en geïntensiveerd. Op initiatief van (voormalig) Tweede Kamerlid voor de ChristenUnie mevrouw Cynthia Ortega-Martijn en ds. Rens Schalkwijk werden een aantal bijeenkomsten van KvK in Den Haag georganiseerd om de huisvestingsproblematiek, waar veel van de internationale kerken en migrantenkerken mee te maken hebben, op de (zowel kerkelijke als politieke) kaart te zetten en de betrokkenen op dit gebied bij elkaar te brengen om de krachten te bundelen en zich gezamenlijk in te zetten om de vraag naar en het aanbod van kerkgebouwen op elkaar af te stemmen en aan elkaar te koppelen.

Op 14 april heeft de initiatiefgroep van KvK, waarvan de eerste voorzitter en de coördinator van SKIN deel uitmaken, in samenwerking met SKIN en de andere bij het initiatief betrokken organisaties de landelijke Kerken voor Kerken meeting georganiseerd in de Waalse Kerk in Den Haag. Deze meeting bracht allerlei experts op het gebied van kerkgebouwen, vertegenwoordigers van autochtone kerken en de zoekende internationale kerken en migrantenkerken samen om met elkaar te brainstormen en te bespreken hoe zij de bovengenoemde doelen kunnen realiseren. De tweede voorzitter presenteerde huisvesting als een van de drie beleidsprioriteiten van SKIN in de nieuwe beleidsperiode 2012-2015 en verzorgde een interactieve workshop. Andere sprekers waren minister mr. drs. J. W. E. Spies van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, algemeen secretaris ds. Klaas van der Kamp van de Raad van Kerken en scriba dr. Arjan Plaisier van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN).

Voor, tijdens en na deze meeting heeft de initiatiefgroep van KvK de mogelijkheid tot het oprichten van een landelijke stichting Kerken voor Kerken (KvK) onderzocht. SKIN en de initiatiefnemers van KvK en andere betrokkenen hebben inmiddels besloten om deze stichting op te richten en gestalte te geven. De stichting KvK in oprichting streeft ernaar om kerkgebouwen in eerste instantie te behouden voor de christelijke kerken en geloofsgemeenschappen en om de zoekende (internationale) kerken te ondersteunen met hun zoektocht naar een geschikte, veilige en betaalbare samenkomstruimte. De doelstellingen van stichting KvK in oprichting worden onderschreven door SKIN. Zij laat zich op uitnodiging van de initiatiefnemers zo mogelijk vertegenwoordigen door maximaal twee personen in het bestuur en/of de raad van toezicht van stichting KvK in oprichting. Stichting KvK in oprichting wil de krachten van allerlei (potentiële) partners en de bestaande en relevante initiatieven en expertise op het gebied van huisvesting bundelen. De oprichting van de stichting staat gepland voor januari 2013.

In een vroeg stadium is SKIN al bij het initiatief KvK betrokken. Vóór dit initiatief hebben voorzitter drs. Paul The Gwan Tjaij, penningmeester ing. Ernest Scipio en de coördinator van SKIN op 29 juni 2010 een gesprek gehad met ds. Schalkwijk. Hij gaf aan wat de situatie rond de kerkgebouwen in Den Haag was en werd daarbij door SKIN geadviseerd de kwestie niet los te laten. Mede daardoor is het initiatief KvK ontstaan. Meer informatie is beschikbaar op: www.kerkenvoorkerken.nl.

In 2012 heeft een groter aantal internationale kerken en migrantenkerken, zowel lidkerken van SKIN als niet-leden, aangeklopt bij SKIN voor advies en begeleiding op het gebied van huisvesting/kerkaccommodatie. De staf van SKIN heeft naar vermogen hierin bemiddeld.

V. Opleiding en kadervorming

Opleidingen, toerusting en training van leidinggevendenden in de internationale kerken en migrantenkerken vormt ook in de huidige beleidsperiode een beleidsprioriteit van SKIN. Om deze prioriteit te realiseren, heeft SKIN hiervoor een plan van aanpak ontwikkeld. Dit is beschreven in het strategisch beleidsplan van SKIN voor 2012-2015.

Omdat het Hendrik Kraemer Instituut (HKI) zich in een proces van heroriëntatie bevond, heeft de HKI-SKIN cursus voor leidinggevendenden in internationale kerken ook dit jaar niet kunnen plaatsvinden. In dit kader heeft het HKI op 15 mei een bijeenkomst in Amersfoort georganiseerd om samen met een aantal betrokken partners en organisaties, waaronder SKIN, de positie van het HKI te doordenken en een richting voor het HKI te ontwikkelen die voor zoveel mogelijk partijen vruchtbaar zal zijn. Namens SKIN hebben de beide voorzitters hieraan deelgenomen.

Op 31 oktober, 1 en 2 november organiseerde het Moluks Theologisch Beraad in samenwerking met diverse partnerorganisaties in binnen- en buitenland haar jaarlijkse internationale conferentie in het Moluks Kerkelijk Centrum te Houten. De conferentie had als thema *'The role of Theological Institutions in building church leaders for the future'*. Namens SKIN hebben de tweede voorzitter, bestuurslid mevrouw Saar Lekatompessy-Pattinasarany en adviseurs dr. Sjaak van 't Kruis en dr. Hans Visser de conferentie (gedeeltelijk) bijgewoond.

In 2012 heeft SKIN op uitnodiging een bijdrage geleverd aan een onderzoek van de Christelijke Hogeschool Ede (CHE) en de Evangelische Theologische Faculteit Leuven (ETF) naar de opleidingsbehoeften binnen de internationale kerken in Nederland en naar de mogelijkheden om de relatie en samenwerking met de CHE te versterken. Meer hierover is vermeld in hoofdstuk X.

VI. Jongeren

Ook in de jaren 2012-2015 heeft SKIN het tot beleidsprioriteit gemaakt om jongeren binnen de internationale kerken en migrantenkerken te betrekken bij de versterking van deze geloofsgemeenschappen, om de generatiekloof die in tal van kerken is ontstaan te helpen overbruggen en om bruggen te slaan tussen christelijke jongeren met allerlei kerkelijke en culturele achtergronden. Hiervoor heeft SKIN een plan van aanpak ontwikkeld dat beschreven is in haar strategisch beleidsplan voor 2012-2015.

Op 14 maart heeft de coördinator van SKIN een gesprek gehad met directeur Edward de Kam en teamleider kerk Corjan Matsinger van *Youth for Christ* (YfC) over de mogelijkheden van samenwerking op het gebied van interkerkelijk en intercultureel jongerenwerk. In 2013 willen beide organisaties de mogelijkheid onderzoeken van het aanstellen van een jongerencoördinator bij YfC die het jongerenwerk namens SKIN kan helpen opzetten.

VII. Kerk en samenleving

Justitiepastoraat

Op 24 januari hebben de beide voorzitters en de coördinator van SKIN een werkbezoek gebracht aan het detentiecentrum in Zaandam. Het bezoek werd medemogelijk gemaakt door het Platform Migrantenkerken van het Justitiepastoraat en had als doel om inzicht te verkrijgen in de leefwereld van ongedocumenteerden en uitgeprocedeerde asielzoekers in de detentiecentra en de mogelijkheden te bespreken voor (voorgangers van) de lidkerken van SKIN om deze mensen pastoraal te ondersteunen.

Het Platform Migrantenkerken van het Justitiepastoraat is het gezamenlijke initiatief van de Interkerkelijke Commissie voor de Geestelijke Verzorging in de Inrichtingen van Justitie (ICJ) en SKIN dat als voornaamste doelstelling heeft om de verbinding te versterken tussen migrantenkerken en het justitiepastoraat. In 2012 heeft het Platform een bijeenkomst georganiseerd op 9 juni in het gebouw van *Mountain of Fire and Miracles Ministries* in Amsterdam. Aan deze bijeenkomst hebben deelgenomen: justitiepredikanten en –pastores, pastores en vertegenwoordigers van diverse internationale kerken en migrantenkerken, medewerkers van stichting Exodus en andere relevante organisaties. Bovendien waren de Protestantse Theologische Universiteit (PThU) en de opleiding Theologie en Levensbeschouwing van Windesheim vertegenwoordigd in verband met de nieuwe masteropleiding aan de PThU voor migrantenpredikanten die bij justitie werkzaam (willen) zijn en de opleiding op maat die Windesheim hiertoe binnen vastgestelde kaders ontwikkelt. Tijdens de bijeenkomst werd vanuit verschillende invalshoeken inzicht verkregen in de rol die de eigen gemeenschappen van gedetineerden, met name hun eigen families en/of kerken, spelen tijdens en na hun detentie. De ervaringen van kerken met gedetineerden en de invloed van de verschillende culturen en/of kerkelijke tradities werden uitgewisseld. De hoofdpredikant van het justitiepastoraat, ds. Jan Eerbeek, heeft de recente ontwikkelingen toegelicht met betrekking tot de bezoeksregeling van migrantenpredikanten en –pastores aan gedetineerden. Het is verheugend om te zien dat er veel van de grond komt door de samenwerking. Inmiddels werken er vanuit de migrantenkerken een aantal vaste predikanten bij het justitiepastoraat, zijn een aantal pastores zeer nauw bij het werk betrokken als vervanger in kerkdiensten, en leveren veel leden van internationale kerken en migrantenkerken een actieve bijdrage aan het pastoraat.

Op 20 maart hebben de justitiepastores ds. Verry Patty (GIM) en ds. Roel Knol (PKN) contact gezocht en gesproken met de coördinator van SKIN over de mogelijkheden om meer internationale kerken en migrantenkerken te betrekken bij het justitiepastoraat. Op 27 augustus heeft de coördinator van SKIN een vervolgesprek gehad met ds. Knol in het Ministerie van Veiligheid en Justitie.

Mensenhandel en –smokkel

Evenals in 2010 en 2011 was SKIN dit jaar uitgenodigd voor het interdepartementaal overleg mensenhandel. Dit overleg, dat plaatsvond op 23 februari, wordt georganiseerd door het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Doel van het overleg is om samen met de ministeries en de niet-gouvernementele organisaties die betrokken zijn bij de aanpak van mensenhandel de actualiteiten met betrekking tot de aanpak van mensenhandel en de zorg voor de slachtoffers te bespreken. Ir. Hauw Han, projectleider ‘Aanpak mensenhandel en –smokkel’ van SKIN, nam namens SKIN deel aan dit overleg.

Op 13 juni organiseerde STEK in samenwerking met Kerk in Actie een conferentie voor voorgangers en pastores rondom het thema mensenhandel. Dit in opdracht van *The Council of World Mission* voor het project ‘*Nowhere to Nowhere*’ dat zich afspeelt in de landen India, Jamaica, Bangladesh en in Nederland specifiek Den Haag. Het project heeft als doel de capaciteiten te inventariseren en te bundelen als het gaat om de aanpak van de mensenhandelproblematiek. Samen met voorgangers uit allerlei kerken van de stad Den Haag wilden de organisatoren kennis delen over dit thema en handvatten meegeven over hoe mensenhandel onder de aandacht gebracht kan worden binnen de eigen kerk en hoe om te gaan met de slachtoffers. Op uitnodiging heeft ir. Hauw Han op de conferentie gesproken en de publicatie van SKIN ‘Richtlijnen om de slachtoffers van mensenhandel en van

mensensmokkel te helpen' (december 2009) toegelicht. Verder heeft de tweede voorzitter namens SKIN deelgenomen aan de conferentie.

SchuldHulpMaatje

In 2012 is de samenwerking tussen SKIN en de partnerorganisaties in het SchuldHulpMaatje (SHM) project beëindigd omdat de subsidie van de overheid niet verlengd is.

In 2010 heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid als gevolg van een motie van Tweede Kamerlid mevrouw Ortega-Martijn tijdens het kabinet Balkenende IV een eenmalige subsidie verstrekt voor het landelijke project SHM. Schuldhulpmaatjes zijn gecertificeerde schuldhulpvrijwilligers die mensen met (beginnende) schulden ondersteunen bij schuldpreventie en schuldhulp, en nazorg verlenen na schuldsanering.

SHM is een project van een alliantie bestaande uit vijf christelijke organisaties, te weten: de Evangelische Alliantie, Kerk in Actie (het diaconale werk van de Protestantse Kerk in Nederland), het Landelijk Katholiek Diaconaal Beraad, de Protestants Christelijke Ouderen Bond en SKIN. Begin 2011 heeft stichting Vincentius zich als zesde partner aangesloten bij de alliantie. Ook werkt het Leger des Heils op projectbasis mee. SKIN was op uitvoerend niveau bij het project betrokken en heeft met name een cruciale rol gespeeld in het samenbrengen van 'maatjes' vanuit de internationale kerken en migrantenkerken. Penningmeester ing. Ernest Scipio participeerde namens SKIN in het project. Vanuit professionele zijde wordt het project begeleid en ondersteund door het Platform voor Christelijke Schuldhulp-preventie, een samenwerkingsverband van vier professionele bureaus voor schuldhulp en financieel advies, namelijk Bos Consulting, De Budgetteer, *Crown Financial Ministries* en *Modus Vivendi*.

Het project SHM is nu al in bijna vijftig plaatsen in Nederland actief. Inmiddels heeft de alliantie circa 1500 vrijwilligers uit allerlei burgergemeenten, kerken en instanties voor het project kunnen werven en tot schuldhulpmaatjes opgeleid en gecertificeerd. Zie voor meer actuele informatie de website www.schuldhulpmaatje.nl.

Interreligieuze bijeenkomsten: In Vrijheid Verbonden

In verband met de beperkte capaciteit van en het toenemende beroep op SKIN, heeft SKIN zich teruggetrokken uit de klankbordgroep van In Vrijheid Verbonden.

Overige activiteiten

In samenwerking met het Platform Christen Asielzoekers Iran (PCAI) organiseerde Kerk in Actie op 16 januari een minisymposium met als thema 'Bekeerd, maar geen veilige plek!' over de positie van Iraanse asielzoekers in Nederland die christen zijn geworden. Hierbij werden de principes die de Nederlandse autoriteiten – die deze asielzoekers vaak niet erkennen als vluchteling, terwijl het voor hen gevaarlijk is om terug te keren naar hun land van herkomst – hanteren, (juridisch) onder de loep genomen in het licht van de internationale verdragen en werd de positie besproken die de christelijke gemeenschappen en kerken kunnen innemen ten gunste van hun medechristenen. Ds. Masoud Mohammad Amini, de voorganger van lidkerk Perzische Kerk Kores, was een van de genodigde sprekers op het symposium in Utrecht. Verder was adviseur dr. Hans Visser hierbij aanwezig.

Oud-bestuurslid dr. Moses Alagbe, pastor Frank Kutu en de coördinatoren van SKIN en SKIN-Rotterdam hebben deelgenomen aan de retraite van Wij Kiezen Voor Eenheid (WKVE) op 7 en 8 februari in Helvoirt, waar leiders uit allerlei christelijke tradities, kerken en organisaties elkaar ontmoetten vanuit het verlangen om eenheid en verzoening in het Lichaam van Christus gestalte te geven. Op 6 oktober organiseerde WKVE op het Malieveld in Den Haag een nationale ontmoetingsdag voor christenen. Verootmoediging en verzoening stonden centraal, naast de gezamenlijke gebeden en aanbidding. Zo'n drieduizend christenen uit allerlei kerkelijke tradities kwamen bij elkaar om aan God en aan elkaar hun schuld te belijden voor de onderlinge verdeeldheid tussen kerken, generaties en culturen in ons land, maar ook om waardering voor elkaar uit te spreken.

Een van de sprekers op deze dag was de eerste voorzitter van SKIN. Verder waren enkele lidkerken en de coördinator van SKIN aanwezig.

Stichting *Connecting Churches* organiseerde op 5 april een expertmeeting in Utrecht over de plaats en rol van internationale kerken en migrantenkerken in kerkelijk en maatschappelijk Nederland. Namens SKIN hebben op uitnodiging deelgenomen de eerste voorzitter, dr. Samuel Lee en de coördinatoren van SKIN en SKIN-Rotterdam.

Op 26 april vond in Utrecht de zogeheten Toolkitdag rond interculturele kerkopbouw plaats, een initiatief van de Universiteit van Tilburg (LUCe/Centrum voor Religieuze Communicatie) in samenwerking met het Werkverband voor Kerkelijk Opbouwwerk en het Nijmeegs Instituut voor Missiewetenschappen. De focus van dit practicum, waarin casestudies, theorie, reflectie en gesprek onder deskundige begeleiding elkaar afwisselden, was om praktische inzichten te verkrijgen in situaties binnen katholieke en niet-katholieke kerken waar er sprake is van het gezamenlijk optrekken van autochtone en niet-autochtone christenen in één geloofsgemeenschap. Vanuit SKIN hebben de eerste voorzitter, de stafleden, de heer Jan Scholten en Madelon Grant (SKIN- Rotterdam) aan deze toolkitdag deelgenomen.

Als onderdeel van een reeks van activiteiten van lidkerk de Evangelische Broedergemeente (EBG) ter voorbereiding op de officiële viering van 150 jaar afschaffing van de slavernij in Suriname en de Antillen op 1 juli 2013 in de Koningskerk in Amsterdam, heeft de EBG een boek laten schrijven over slavernij en kerk. Het boek 'Zoektocht in vrijheid' bevat interviews met twaalf leden van de EBG van Surinaamse afkomst over het slavernijverleden en de houding van de kerk van toen en nu. Doel van het boek is om het gesprek over dit onderwerp te bevorderen binnen de EBG en in andere kerken. Het boek werd op 29 juni gepresenteerd. Eerste voorzitter van SKIN ds. Rhoinde Mijns-Doth, zelf predikante van de EBG, mocht het boek namens SKIN in ontvangst nemen.

GIDSnetwerk Rotterdam organiseerde in 2012 een aantal bijeenkomsten om het slavernijverleden in de hedendaagse context onder de aandacht te brengen. Op 17 september vond een bijeenkomst plaats in het gebouw van lidkerk *Scots International Church* in Rotterdam. De eerste voorzitter heeft tijdens de bijeenkomst gesproken over bruggen bouwen en over erkenning en wederzijdse acceptatie van het slavernijverleden. Op 8 oktober organiseerde GIDSnetwerk Rotterdam in samenwerking met Ark Media en de *Foundation University* een bijeenkomst in Diemen om met een select gezelschap uit christelijk Nederland na te denken over de mogelijkheden om slavernij en de effecten hiervan onder de aandacht te brengen. Namens SKIN was de eerste voorzitter hierbij aanwezig.

Het vijfde *Congreso Latinoamericano de Evangélicos* (CLADE V, het vijfde Latijns-Amerikaanse zendingcongres) vond plaats in San José, Costa Rica, van 9 tot 13 juli. Het congres met als thema 'Jezus volgen in Gods Koninkrijk van leven, geleid door de Heilige Geest' bracht achthonderd christenen, die voornamelijk afkomstig zijn uit Latijns-Amerika, bijeen om zich te verdiepen in de Bijbelse opdracht tot integrale zending in de context van Latijns-Amerika. De Nederlandse delegatie, bestaande uit vijf vertegenwoordigers van diverse christelijke organisaties, nam op uitnodiging van *Tear* deel aan CLADE V om zorgvuldig te luisteren en lessen te trekken voor de missionaire presentie van kerken in Nederland. Namens SKIN maakte oud-bestuurslid dr. Moses Alagbe deel uit van de Nederlandse delegatie.

Op 18 september vond de Prinsjesdagviering plaats. Namens SKIN heeft de eerste voorzitter hieraan deelgenomen en een Bijbellezing verzorgd.

VIII. Overheid en politiek

In 2012 is de belangstelling, erkenning en waardering van de overheid en politiek voor de betrokkenheid en opinie van de internationale kerken – in veel gevallen verenigd in SKIN – toegenomen.

Op 23 februari heeft SKIN op uitnodiging van het Ministerie van Veiligheid en Justitie deelgenomen aan het interdepartementaal overleg mensenhandel (zie hoofdstuk VII).

Naar aanleiding van de openbare brief die SKIN op 30 juni 2011 stuurde naar de toenmalige minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), mr. J. P. H. Donner, waarin SKIN kritisch reageerde op zijn integratienota en de visie van SKIN op integratie/burgerschapsvorming en participatie kort beschreef, nodigde minister Donner in het najaar van 2011 SKIN uit voor een gesprek om kennis te maken en van gedachten te wisselen over het integratiebeleid. Het gesprek met minister Donner stond gepland voor januari 2012. Echter, op 16 december 2011 trad hij af en werd de portefeuille Integratie overgedragen aan minister voor Immigratie en Asiel drs. G. B. M. Leers. Op uitnodiging van minister Leers hebben de beide voorzitters en de coördinator van SKIN op 28 februari een gesprek gehad met de minister. Tijdens het gesprek hebben zij de visie van SKIN op integratie en participatie en haar belangrijkste activiteiten toegelicht en met de minister van gedachten gewisseld over en kritische vragen gesteld met betrekking tot het huidige integratiebeleid, het asiel- en immigratiebeleid en de wetwijzigingen ten aanzien van de ongedocumenteerden in het algemeen en de strafbaarstelling van ongedocumenteerden in het bijzonder. Bovendien heeft de delegatie van SKIN het wederkerige aspect van integratie benadrukt en gewezen op de verantwoordelijkheid van de overheid en politiek om burgerschapsvorming te faciliteren en mede mogelijk te maken. Hoewel de visies van het kabinet en van SKIN op een aantal punten niet overeenkomen, heeft de minister zijn waardering uitgesproken voor hetgeen SKIN doet om de participatie van de internationale kerken en migrantenkerken in de Nederlandse samenleving te bevorderen.

Op verzoek van de vaste Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken heeft minister Leers op 4 april in een brief naar de Tweede Kamer verslag gedaan van zijn gesprek met SKIN. Naar aanleiding hiervan heeft SKIN op 14 augustus een brief naar minister Leers gestuurd waarin zij haar zorgen deelt over de positie van onder meer de slachtoffers van mensenhandel, de asielzoekers en ongedocumenteerden uit conflictgebieden, in het bijzonder van hen die in Nederland christen zijn geworden en van hen die afkomstig zijn uit landen waar christen zijn en/of christen worden strafbaar is. Bovendien heeft SKIN de minister van adviezen gediend en haar medewerking aangeboden om samen met de overheid naar rechtvaardige en passende oplossingen te zoeken. Op 14 september stuurde minister Leers een brief naar SKIN waarin hij inging op de punten die SKIN in haar brief aan de orde stelde.

Omdat de directie van BZK de contacten met de maatschappelijke organisaties wilde intensiveren en hun kennis en ervaringen over de ontwikkelingen in de samenleving wilde aanhoren, hebben enkele medewerkers van BZK in het kader hiervan de coördinator van SKIN benaderd en gesproken op 27 februari en 29 oktober.

Het ministerie van BZK organiseerde op 21 augustus een bijeenkomst voor haar belangrijkste relaties. Sprekers op die dag waren mr. drs. J. W. E. Spies, de minister van BZK, en drs. G. B. M. Leers, de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel. De relatiebijeenkomst vond plaats bij paleis Het Loo in Apeldoorn. Op uitnodiging waren namens SKIN hierbij aanwezig de beide voorzitters en de coördinator van SKIN. Op 26 november vond de afscheidsreceptie van minister Leers en minister Spies plaats in het rijksgebouw te Den Haag. Hierbij was de coördinator van SKIN aanwezig.

Op 10 april vond het tweede overleg plaats tussen de minister van Buitenlandse Zaken dr. U. Rosenthal, een aantal geestelijke leiders van christelijke en andere religieuze minderheden in Nederland, en vertegenwoordigers van een aantal betrokken organisaties. Het onderwerp was de toenemende onderdrukking en vervolging van de christelijke gemeenschappen en andere religieuze minderheden in diverse landen in Azië, Afrika en het Midden-Oosten. Deze bijeenkomst is het vervolg op de bijeenkomst op 16 maart 2011. Evenals vorig jaar is SKIN op uitnodiging van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (BZ) betrokken geweest bij de voorbereiding van dit overleg. SKIN heeft het ministerie in contact gebracht met een aantal leiders van de christelijke geloofsgemeenschappen en kerken in Nederland, die als ervaringsdeskundigen als geen ander de minister kunnen informeren over de actuele positie van en recente ontwikkelingen binnen de onderdrukte christelijke geloofsgemeenschappen in hun landen van herkomst. De aanwezige geestelijke leiders hebben dan

ook de situatie geschetst van religieuze, met name christelijke, minderheden in onder meer Egypte, Iran, Nigeria, Noord-Korea, Pakistan en Soedan. Bovendien hebben zij met de minister kort van gedachten gewisseld over mogelijkheden voor de bescherming van vervolgte religieuze minderheden tegen geweld en vervolging in deze landen. Het is het voornemen van het ministerie om dit overleg met de vertegenwoordigers van de onderdrukte minderheden te intensiveren. Vanuit SKIN waren bij dit gesprek aanwezig ds. Masoud Mohammad Amini, ds. Sarwar Eric, pastor Kelvin Onyema en de coördinator van SKIN.

In 2012 organiseerden de ministeries BZK en BZ twee consultatiebijeenkomsten over migratie en ontwikkelingssamenwerking voor de migrantengemeenschap in Nederland. Beide bijeenkomsten vonden plaats op het ministerie van BZ, respectievelijk op 15 maart en 25 oktober. Op de eerste bijeenkomst waren de coördinatoren van SKIN en SKIN-Rotterdam aanwezig. De eerste voorzitter vertegenwoordigde SKIN op de tweede bijeenkomst.

Op 28 augustus organiseerde kandidaat Tweede Kamerlid ds. Jan Eerbeek namens het CDA een bijeenkomst voor de migrantenkerken, in het gebouw van de Tweede Kamer. In verband met de invulling van het beleid na de verkiezingen voor de Tweede Kamer op 12 september, wilde een delegatie van het CDA een gesprek aangaan met vertegenwoordigers van internationale kerken en migrantenkerken over hun vragen aan de landelijke politiek. Naast een aantal vertegenwoordigers van internationale kerken waren hierbij aanwezig de beide voorzitters van SKIN en de coördinatoren van SKIN en SKIN-Rotterdam. Zij hebben de bijdrage en voornaamste uitdagingen van de internationale kerken en migrantenkerken gepresenteerd en kritische vragen gesteld met betrekking tot het huidige beleid ten aanzien van migranten en de rol van het CDA in het kabinet Rutte-Verhagen.

Op 11 september vond in de Kloosterkerk in Den Haag de jaarlijkse Kroonbede plaats. Het thema dit jaar was 'Investeer in Gebed (Om Wijsheid)'. Deze landelijke, interkerkelijke gebedsdienst is een initiatief van de Haagse kerken in samenwerking met onder meer de Evangelische Alliantie en Zendtijd voor Kerken (ZvK). De Kroonbede wordt al elf jaar traditiegetrouw in de week voorafgaand aan Prinsjesdag gehouden om christenen te stimuleren om voor de overheid te bidden en Haagse politici te bemoedigen door hen te laten weten dat er veel gelovigen zijn die voor hen bidden. Jaarlijks komen politici en burgers bijeen om te bidden voor de overheid. Alle ministers en staatssecretarissen, de leden van de Eerste en de Tweede Kamer, het college van burgemeester en wethouders van Den Haag en de Haagse Gemeenteraad krijgen een persoonlijke uitnodiging. Tijdens de dienst heeft de coördinator van SKIN op uitnodiging een gebed voor de wereld verzorgd. De eerste voorzitter van SKIN was hierbij aanwezig. Op 16 september, aan de vooravond van Prinsjesdag, de start van het nieuwe parlementaire jaar, heeft ZvK de dienst uitgezonden op radio 5.

Tijdens de kabinetsformatie in oktober is er namens bijna vijftig organisaties, waaronder penvoerder stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt en SKIN, een gezamenlijke brief gestuurd naar de informateurs en de Kamerleden en fractiemedewerkers met de portefeuille vreemdelingenzaken. In deze brief roepen de ondergetekenden de geadresseerde verantwoordelijken op om te werken aan oplossingen voor de door hen gesignaleerde problemen. Deze betreffen onder meer de strafbaarstelling van illegaal verblijf, de opvang van ongedocumenteerden en alternatieven voor detentie.

IX. Advies, consultatie en voorlichting

Inleidingen, lezingen en andere bijdragen werden op uitnodiging gegeven aan:

- de deelnemers van de raadsvergadering van de Evangelische Zendingsalliantie (EZA) op 26 maart in Nijkerk, door oud-bestuurslid dr. Moses Alagbe. Tijdens deze vergadering over de zending vanuit Afrika, Azië en Latijns-Amerika naar het Westen, heeft dr. Alagbe zijn perspectief gegeven op de zogenaamde 'omgekeerde zending' en de rol die de christelijke organisaties en kerken in Nederland daarin kunnen spelen. Dr. Alagbe reageerde hiermee op het proefschrift van Daniëlle

Koning met als titel *'Importing God. The Mission of the Ghanaian Adventist Church and Other Immigrant Churches in the Netherlands'*, een onderzoek naar de zendingsactiviteiten van een select aantal diverse internationale kerken en migrantenkerken in Nederland. Namens SKIN waren ook adviseur Teus Eikelboom en stafmedewerker Francisca Folkertsma aanwezig.

- de deelnemers van de ontmoetingsdag van (Oosters- en Oriëntaals-)Orthodoxen, Anglicanen en Oud-Katholieken in het Syrisch-Orthodoxe klooster St. Ephrem te Glane op 21 april. De coördinator van SKIN heeft een lezing gehouden over het thema van de ontmoetingsdag 'Veelkleurig christen zijn...op vreemde bodem?'. Een kortere versie van de lezing werd opgenomen in het jaarboek 2012 van de Vereniging van Orthodoxen H. Nikolaas van Myra.
- de Christelijke Hogeschool Ede tijdens een studiedag. Meer hierover is vermeld in hoofdstuk XI.
- de deelnemers aan de eerste landelijke conferentie rond de Moderne Devotie op 2 juni in Zwolle, door de coördinator van SKIN. Op de conferentie met als thema 'Navolging en Gemeenschap, Postmoderne Devotie' kwamen mensen uit verschillende sectoren van de samenleving, waaronder kerkleiders, politici, ondernemers en onderwijsbestuurders. De coördinator sprak over de gemeenschap in Christus en het belang hiervan voor Zijn volgelingen.
- leden van het dispuut Panoplia (studentenvereniging Civitas Studiosorum in Fundamento Reformato in Leiden) tijdens het verenigingsweekend in Lunteren op 9 november, door bestuurslid mevrouw Saar Lekatompessy-Pattinasarany. Aan bod kwamen onder andere het ontstaan en de geschiedenis van de Geredja Indjili Maluku (GIM) en de gebruiken en tradities binnen deze kerk. Ook werd de introductiefilm van SKIN vertoond en het strategisch beleidsplan 2012-2015 kort toegelicht. Bij deze avond was ook stafmedewerker drs. Francisca Folkertsma aanwezig ter assistentie.
- het boek 'Een maar anders. De volgende generatie en de toekomst van de kerk'. Het boek bevat bijdragen van zestien twintigers en dertigers uit allerlei kerkelijke tradities over de eenheid van de Kerk met betrekking tot zeven thema's: missie, culturen, nieuwe expressies, tradities, generaties, participatie en persoonlijke ontmoeting. Twee van de auteurs zijn de coördinator van SKIN en Dephany Sussenbach, jeugdleider en voorzitter van het jongerenwerk bij de Evangelische Broedergemeente (EBG) Rotterdam. Het boek werd op 1 december in Haarlem gepresenteerd.

Interviews werden op uitnodiging gegeven aan:

- het Nederlands Dagblad, voor het nummer van 14 april, door de coördinator van SKIN, naar aanleiding van een discussie over het aantal migrantenchristenen in Nederland.
- de live uitzending van het radioprogramma Dichtbij Nederland van de NTR (op radio 5) op 18 april, door de coördinator van SKIN, over het aantal migrantenchristenen in Nederland en de huisvestingsproblematiek, naar aanleiding van de Kerken voor Kerken meeting op 14 april.
- het tv- programma Café Tinto van de christelijke tv-zender Family7, voor de uitzending op 31 mei, waarin de coördinator van SKIN vertelt over het werk van SKIN en zijn persoonlijke getuigenis geeft.
- het blad TussenRuimte, het tijdschrift voor interculturele theologie van (onder meer) de Nederlandse Zendingsraad (NZR), voor het nummer van 2012/3 door de eerste voorzitter van SKIN, over het Nederlands Christelijk Forum.
- de live tv-uitzending van *Majesty Christian TV Network*, een nieuwe tv-zender en initiatief van pastors Larry en Helen Dorkenoo van de *Rivers of Life Bible Church* in Amsterdam Zuidoost, op 22 juni, door de coördinator, over het werk van SKIN.
- het Nederlands Dagblad, voor het nummer van 13 oktober, door de coördinator van SKIN, naar aanleiding van het vijftienjarig jubileum van SKIN op die dag.

Meerdere bestuursleden en lidkerken gaven interviews op uitnodiging.

X. Onderzoeken en publicaties

Op 6 juni verdedigde Regien Smit haar proefschrift *'More Than Conquerors. Space, Time and Power in Two Lusophone Pentecostal Migrant Churches in Rotterdam'* aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Namens SKIN was adviseur drs. Leen van Drimmelen hierbij aanwezig. Bestuurslid Rev. Robert Calvert heeft in het begin van het promotieonderzoek een bijdrage geleverd aan het onderzoek.

In opdracht van het adviesbureau *Intercultural Impact* hebben twee studenten aan de Christelijke Hogeschool Ede (CHE) onder begeleiding van dr. Miranda Klaver een kwalitatief onderzoek gedaan naar de (mate van) gastvrijheid van autochtone kerken door de ogen van negen niet-autochtone christenen die zesentwintig autochtone kerken hebben bezocht. Het onderzoek *'Filoxenia – Liefde voor de vreemdeling'* bevat een Bijbelse reflectie op gastvrijheid, een beknopte analyse van de soms ontstane kloof tussen de bezoekers en de bezochte kerken (culturele verschillen, verschillen in kerkelijke traditie, etc.) en praktische conclusies en aanbevelingen voor kerken. Vanuit SKIN hebben bestuurslid pastor John Serebour, ds. Sarwar Eric, dr. Samuel Lee en de coördinator middels diepte interviews een bijdrage geleverd aan het onderzoek. Op 15 juni werd het onderzoek tijdens een symposium in Utrecht gepresenteerd. Hoofdspreker was dr. Samuel Lee. Verder waren er vertegenwoordigers van diverse autochtone en internationale kerken. Namens SKIN waren de eerste voorzitter, adviseurs Teus Eikelboom en dr. Hans Visser, dr. Samuel Lee en de coördinator aanwezig op het symposium.

De CHE is in samenwerking met de Evangelische Theologische Faculteit (ETF) in Leuven in 2012 begonnen met een onderzoek naar de opleidingsbehoeften binnen de internationale kerken in Nederland en de mogelijkheden om de relatie en samenwerking tussen de CHE en leden van deze kerken te verdiepen door het creëren van ruimte voor potentiële docenten en studenten vanuit de internationale kerken. Naar aanleiding hiervan hebben coördinator/projectleider 'CHE en Christenmigranten' prof. dr. Pieter Boersema en onderzoeker dr. Mohammed Girma, een christen uit Ethiopië die werkt bij de ETF, de coördinator van SKIN benaderd en gesproken op 27 augustus. Naar aanleiding van dit gesprek heeft dr. Girma ten behoeve van dit onderzoek onder meer een aantal mensen van SKIN geïnterviewd, te weten de eerste voorzitter, oud-bestuurslid dr. Moses Alagbe, drs. Simon Ririhena en de coördinator van SKIN.

Ds. Pieter van Winden, een predikant van de PKN in Utrecht, heeft de eerste voorzitter en de coördinator van SKIN benaderd en geïnterviewd in december 2012 ten behoeve van zijn promotieonderzoek naar de relatie en processen van samenwerking tussen protestantse autochtone kerken en internationale kerken in Nederland.

XI. Contacten en samenwerking

In 2012 is de samenwerking met diverse kerkelijke en niet-kerkelijke organisaties en instellingen voortgezet middels onder meer gezamenlijke samenwerkingsverbanden. Nieuwe contacten zijn aangegaan en nieuwe gezamenlijke initiatieven met externen zijn ondernomen.

Nederlands Christelijk Forum (NCF)

Geïnspireerd door het model van het *Global Christian Forum* (GCF, www.globalchristianforum.org) en naar aanleiding van de tweede mondiale bijeenkomst van het GCF in Indonesië van 4 tot en met 7 oktober 2011, is een klein aantal leiders van Nederlandse kerken en christelijke organisaties in het najaar van 2011 een aantal keren bij elkaar gekomen om het idee van een Nederlands Christelijk Forum (NCF) te bespreken. In 2012 zijn deze gesprekken voortgezet en is besloten om tot de oprichting van het NCF over te gaan. Om het NCF gestalte te kunnen geven is een stuur- en een werkgroep met een brede kerkelijke samenstelling in het leven geroepen. De werkgroepleden zijn bisschop Hans van den Hende namens de Rooms-Katholieke Kerk (RKK), scriba dr. Arjan Plaisier namens de Protestantse Kerk in Nederland (PKN), voorzitter ds. Peter Sleebos namens de Verenigde

Pinkster- en Evangeliegemeenten (VPE), aartsbisschop dr. Joris Vercammen namens de Oud-Katholieke Kerk en eerste voorzitter ds. Rhoïnde Mijns-Doth namens SKIN. De leden van de stuurgroep zijn algemeen secretaris ds. Klaas van der Kamp namens de Raad van Kerken (RvK), directeur ds. Jan Wessels namens de Evangelische Alliantie (EA), voorzitter ds. Gerrit de Fijter namens de Nationale Synode, ds. Wilkin van de Kamp namens Wij Kiezen Voor Eenheid, en de coördinator van SKIN. Evenals het GCF streeft het NCF ernaar “om een open ruimte te creëren waarin vertegenwoordigers vanuit de breedte van de christelijke kerken en interkerkelijke organisaties, die de Drie-enige God en Jezus Christus als perfect in Zijn goddelijkheid en menselijkheid belijden, bij elkaar kunnen komen om wederzijdse respect te bevorderen, gemeenschappelijke uitdagingen te verkennen en samen het hoofd te bieden hieraan”.

Veelkleurig Getuigen

In 2012 hebben de vijf christelijke koepelorganisaties EA, EZA, NZR, RvK en SKIN als partners in de coalitie Veelkleurig Getuigen het contact met elkaar en de onderlinge samenwerking voortgezet.

Op 11 april heeft Veelkleurig Getuigen een bijeenkomst georganiseerd voor een select gezelschap vanuit diverse autochtone en internationale kerken in Arnhem, Utrecht en Zwolle om het geloofsgesprek tussen kerken en christenen uit allerlei tradities en culturen te bevorderen en om de mogelijkheden te inventariseren voor het verdiepen van relaties tussen kerken in deze (pilot)steden.

Op 26 mei heeft de coalitie de derde jaarlijkse interculturele viering georganiseerd tijdens de pinksterconferentie van Stichting Opwekking in Biddinghuizen. Dit jaar stonden de christenen uit het Sub-Saharisch Afrika centraal. De coalitie heeft besloten ook in 2013 een interculturele viering te willen organiseren in samenwerking met Stichting Opwekking, die we van harte bedanken voor haar gastvrijheid en ontvangst.

Nederlandse Zendingsraad (NZR)

SKIN bleef lid van de bestuursraad van de NZR. Adviseur Teus Eikelboom vertegenwoordigde SKIN tijdens de raadsvergaderingen van de NZR.

De Raad van Kerken in Nederland (RvK)

Door zowel informele als formele contacten met de algemeen secretaris van de RvK, ds. Klaas van der Kamp, heeft de reeds goede samenwerking tussen de beide koepels zich kunnen verdiepen.

SKIN maakt bovendien deel uit van de agendacommissie van het Beraad van Kerken, een oecumenisch platform van de RvK met een aantal andere christelijke koepels waaronder SKIN. Op 25 april vond het negende Beraad van Kerken plaats in de Christelijk-Gereformeerde Kruiskerk te Amsterdam. Namens SKIN waren de eerste voorzitter en de coördinator aanwezig.

SKIN heeft als waarnemer deelgenomen aan de vergaderingen van de RvK rond de doop(v)erkenning. De heer Teus Eikelboom, adviseur van SKIN, vertegenwoordigde SKIN tijdens deze vergaderingen. In Heiloo werd op 29 mei de verklaring van dooperkenning door negen kerkgenootschappen ondertekend, te weten de Anglicaanse Kerk, de Bond van Vrije Evangelische Gemeenten, de Evangelische Broedergemeente, de Molukse Evangelische Kerk, de Oud-Katholieke Kerk, de Protestantse Kerk in Nederland, de Remonstrantse Broederschap, de Rooms-Katholieke Kerk en de Syrisch-Orthodoxe Kerk. Op die dag werd ook de verklaring van onderlinge toenadering getekend door die negen kerken en door de Algemene Doopsgezinde Sociëteit en de Verenigde Pinkster- en Evangeliegemeenten. De ondertekening vond plaats in Heiloo. Namens SKIN hebben de eerste voorzitter en adviseur Teus Eikelboom de ondertekening in Heiloo bijgewoond.

Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS) en andere initiatieven ten behoeve van de gezondheidszorg voor ongedocumenteerden en andere migranten

Net als in voorgaande jaren heeft drs. Paul The Gwan Tjaij namens SKIN ook in 2012 intensief deelgenomen aan het Breed Medisch Overleg (BMO), een initiatief van stichting LOS, waarin naast SKIN andere organisaties deelnemen die zich inzetten voor de gezondheidszorg aan

ongedocumenteerde migranten. Verder heeft drs. The zich verdienstelijk gemaakt als arts voor het zogenaamde Meldpunt vreemdelingendetentie, met betrekking tot de behandeling van klachten van ongedocumenteerde migranten in detentie.

Op 27 november heeft het BMO de monitoringsbijeenkomst 'Effecten van uitsluiting op de publieke gezondheid - Casus ongedocumenteerden' georganiseerd in het gebouw van de Nederlandse Public Health Federatie te Utrecht. Deze bijeenkomst is een vervolg op de besloten expertmeeting op 30 november 2011, waarin de deelnemers de knelpunten en dilemma's in de zorg voor ongedocumenteerden met elkaar hebben uitgewisseld. De expertmeeting werd bijgewoond door vertegenwoordigers van overheidsinstanties, zorgprofessionals, medische beroepsorganisaties, onderzoeksinstituten, patiëntenorganisaties, brancheorganisaties en belangenverenigingen. SKIN heeft zich intensief ingezet bij de voorbereiding en organisatie. Namens SKIN heeft de tweede voorzitter actief deelgenomen aan de voorbereiding en organisatie van deze bijeenkomst.

De afdeling Eerstelijns geneeskunde van het Universitair Medisch Centrum (UMC) St Radboud te Nijmegen organiseerde op 12 juli een informatiebijeenkomst voor het onderzoeksproject RESTORE (RESTORE staat voor *RE*search into implementation *ST*ratgies to support patients of different *OR*igins and language background in a variety of *EU*ropean primary care settings project), dat in 2011 van start is gegaan. Het doel van RESTORE is het succesvol invoeren van een richtlijn of training, gericht op het verbeteren van de communicatie tussen hulpverleners en migranten in de eerstelijnsgezondheidszorg. RESTORE wordt gesubsidieerd door de Europese Unie en is een samenwerkingsverband tussen zes medische faculteiten in Ierland, Engeland, Schotland, Griekenland, Oostenrijk en Nederland. Het UMC is de Nederlandse partner. De informatiebijeenkomst op 12 juli vond plaats in het gebouw van Pharos, het landelijk kennis- en adviescentrum op het gebied van migranten, vluchtelingen en gezondheid, te Utrecht. Namens SKIN nam tweede voorzitter en arts/voormalig chirurg drs. Paul The Gwan Tjai deel aan het project en in deze hoedanigheid participeerde hij aan de informatiebijeenkomst.

Nederlands Bijbelgenootschap (NBG)

De contacten met het NBG zijn ook in 2012 voortgezet. SKIN is vertegenwoordigd in de Ledenraad van het NBG door ds. Johannes Linandi.

Stichting Christelijk Sociaal Congres (CSC)

In 2012 was SKIN lid van het CSC.

Protestantse Kerk in Nederland (PKN)

Met de PKN is nauwe samenwerking steeds onderhouden. In 2012 hebben de PKN en SKIN middels diverse besprekingen elkaar van advies gediend. De PKN heeft SKIN met name geadviseerd op het gebied van communicatie en fondsenwerving. SKIN heeft de PKN geadviseerd op het gebied van intercultureel kerk zijn (met betrekking tot de relatie van de PKN met de internationale kerken in Nederland). Het jaarlijks overleg tussen de PKN en SKIN vond plaats op 14 november. Tijdens het overleg heeft SKIN gereageerd op het eerste concept van de beleidsnotitie ten aanzien van de relatie met de internationale kerken en migrantenkerken in Nederland, bestemd voor de medewerkers van het protestants landelijk dienstencentrum van de PKN.

Op het gebied van opleidingen voor migrantenchristenen en –pastores zijn diverse besprekingen gevoerd met het HKI. Zie verder hoofdstuk V.

Christelijke Hogeschool Ede (CHE)

De contacten tussen de CHE en SKIN zijn in 2012 geïntensiveerd. De CHE heeft ook dit jaar laten weten de relatie met SKIN en christenen uit allerlei culturen gestalte te willen geven en samen te willen nadenken over de vraag wat zij van elkaar kunnen leren en op welke wijze zij elkaar kunnen ondersteunen.

Op 12 januari hebben de eerste voorzitter en de coördinator van SKIN een gesprek gehad met de directie van de CHE om de samenwerking verder gestalte te geven. Namens de CHE waren hierbij aanwezig voorzitter van het College van Bestuur dr. Kees Boele, directeur van de Academie Theologie drs. Leo van Hoorn, directeur bedrijfsvoering drs. Arjan van Vugt en coördinator/projectleider 'CHE en Christenmigranten' prof. dr. Pieter Boersema.

Op 27 april organiseerde prof. dr. Pieter Boersema in samenwerking met SKIN een studiedag aan de CHE over de internationale kerken in Nederland. Deze studiedag werd georganiseerd voor derdejaarsstudenten van de deeltijdopleiding Academie voor Theologie als introductie van het vak Internationale Oriëntatie. De studiedag is ontwikkeld door de CHE in overleg met SKIN en heeft als doel om de studenten kennis te laten maken met medechristenen uit andere culturen en tradities en nieuwe inzichten te verschaffen die de studenten diepgang kunnen geven voor hun studie theologie. Zo worden de studenten toegerust om vanuit de christelijke beroepsvisie en in teamverband invulling te geven aan het begrip christelijke identiteit in relatie tot vraagstukken die voortkomen uit het begrip multiculturele samenleving. Tijdens deze studiedag heeft de coördinator van SKIN een college gegeven over de internationale kerken en migrantenkerken in Nederland en over SKIN. De studenten werden voorzien van een adressenlijst van internationale kerken uit diverse tradities en culturen die zij kunnen bezoeken.

Verder heeft SKIN in 2012 een bijdrage geleverd aan twee onderzoeken van de CHE (zie hoofdstuk X). SKIN is verheugd om de relatie aan te gaan met deze hogeschool.

Stichting Ondersteunings Fonds Allochtone Kerken (SOFAK)

Net als in 2011 heeft penningmeester ing. Ernest Scipio op vraag van het bestuur van SOFAK ook dit jaar de bestuursvergaderingen van SOFAK namens SKIN als adviseur/waarnemend lid bijgewoond. Hiermee werd verder gestalte gegeven aan de onderlinge samenwerking.

Stichting Impact

Stichting Impact, Landelijk Kennis- en Adviescentrum Psychosociale Zorg na Rampen, is vijf jaar geleden opgericht door de Ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Defensie, en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De aanleiding voor de oprichting van Impact ligt in de nasleep van de Bijlmerramp (1992). De zorg aan getroffenen van die ramp liet te wensen over. Daarbij bleek hoe belangrijk de opvang was door de geestelijke verzorgers, ook bij rampen die volgden, zoals in Enschede (2000) en in Volendam (2001). SKIN, eerst in de persoon van ds. Otto Ruff en daarna in de persoon van drs. Paul The Gwan Tjaij, is al vanaf het begin betrokken in de klankbordgroep vanwege de expertise van migranten zowel in de landen van herkomst als in Nederland.

Voorts zijn in 2012 (kennismakings-)gesprekken gevoerd en is informatie uitgewisseld met:

- Stichting 24-7 Gebed
- Alpha-cursus Nederland
- Bond van Nederlandse Predikanten
- *Family7*
- *Intercultural Impact*
- *International Church Plants (ICP)*
- Micha Nederland
- *New Wine*
- Operatie Mobilisatie Nederland
- STEK (voor Stad en Kerk in Den Haag)
- Verenigde Pinkster- en Evangeliegemeenten (VPE)

XII. Tenslotte

In dit jaar vierde SKIN haar derde lustrum met honderden aanwezigen van verschillende kerken en geloofsgemeenschappen uit alle delen van Nederland in de *Redeemed Christian Church of God - Jesus House for All Nations* in Amsterdam Zuidoost. Er werd dan ook gezongen en gepreekt: “Hoe goed is het, hoe heerlijk als broeders en zusters bijeen te wonen.” (Psalm 133).

Een terugblik werd gegeven, maar de visie werd vooral gericht op de toekomst, op een groeiende eenheid tussen christenen die gegeven wordt door God en die uitstraalt naar de wereld. Die eenheid kan ontstaan als gemeenten elkaar ontmoeten, erkennen en herkennen in Jezus Christus, die het Hoofd is van het Lichaam. Het Lichaam van Christus heeft vele functies en gaven die elkaar aanvullen (1 Korintiërs 12). Zo geven de lidkerken en de partners gestalte aan Samen Kerk in Nederland. Zij ervaren dat zij elkaar kunnen verrijken in de regio's.

Veel is verricht in 2012 op zeer verschillende niveaus van regering en samenleving, met vele verschillende partners, door vele lidkerken. In de Nederlandse samenleving kan SKIN in de komende jaren van betekenis zijn voor jongeren en de volgende generatie. Onderwijs en training zijn daarvoor onontbeerlijk. Contacten met diverse instanties kunnen verder uitgebouwd worden.

God zegene het bestuur, de staf, de vele vrijwilligers, de lidkerken en andere betrokkenen, ook in 2013.

Bijlagen

Bijlage A: Stichting Vrienden van SKIN

Bestuur

Drs. mr. Huub Lems, voorzitter
Dhr. Hunter Smith, penningmeester
Ing. Ernest Scipio, secretaris
Ds. Arnold van Heusden, adviseur

Comité van Aanbeveling

Ds. Ineke Bakker	Mw. Cynthia Ortega-Martijn
Prof. dr. Bram van der Beek	Dr. Arjan Plaisier
Dhr. Hans Brüning	Dr. Bas Plaisier
Drs. Kathleen Ferrier	Prof. dr. Jan Pronk
Prof. dr. Jan Jongeneel	Dr. Egbert Rooze
Ds. Klaas van der Kamp	Ds. Otto Ruff
Rev. Tom Marfo	Dr. Joris Vercammen
Dr. Gert Noort	Dr. Hans Visser
Drs. Paul van Oosten	

Bijlage B: Bestuur en staf van SKIN

Bestuur

Ds. Rhoïnde Mijnaals-Doth	eerste voorzitter
Drs. Paul The Gwan Tjaij	tweede voorzitter
Ing. Ernest E. Scipio	penningmeester
Pastor Onaolapo Smith Asubiaro	lid
Rev. Robert Calvert	lid
Pastor Tecleab Habte	lid
Mevr. Saar Lekatompessy-Pattinasarany	lid
Ds. Johannes Linandi	lid
Ds. Zeth C. M. Mustamu	lid
Pastor John J. Serebour	lid
Pastor Leonard Bitu Kasima Uhuru	lid
Dr. Nieke K. Atmadja	adviseur
Drs. Leen van Drimmelen	adviseur
Dhr. Teus Eikelboom	adviseur
Dr. Sjaak van 't Kruis	adviseur
Dr. Hans Visser	adviseur

Staf

Ir. Anmar S. N. Hayali	coördinator
Drs. Francisca M. N. Folkertsma-Huizer	stafmedewerker

Bijlage C: Ledenlijst SKIN

Acts Revival Church International
African Methodist Episcopal Church
Agape Kingdom Impact Ministries / Evangelistic Fellowship Agape
Amazing Grace Chapel International
Arise for Jesus Ministries
De Armeense Apostolische Kerk van Nederland – Almelo en Amsterdam
Assemblee de Dieu d’Utrecht en d’Rotterdam
Assemblee Evangelique du Dieu Vivant
Assemblee Evangelique Mon Rocher – Breda en Tilburg
Assemblee Evangelique la Victoire de Jesus Christ
Centre Missionaire Bethesda
8e CEPAC (Communauté Eglise Pentecôtiste de l’Afrique Centrale) Philadelphia Swahili Kerk
Christian Arab Community Church
Christian Baptist Church
Christian Family International “House of Transformation”
Christengemeente Alpha & Omega – Rotterdam
Christengemeente Filadelfia van Apocalipsis
Church of Ephesians
Colonne de la Verité Ministries
Communauté Chrétienne de Den Bosch
Deutsche Evangelische Gemeinde, Den Haag
Eglise Basilea d’Amersfoort
Eglise Evangelique de la Haye
Eglise Evangelique La Pierre Angulaire
Eglise Internationale d’Utrecht / M.I.R.S.
Eglise Kimbanguiste Nederland
Eglise Pentecote la Grace de Dieu
Eglise Pentecote la Source
Ethiopisch-Orthodoxe Tewahedo Kerk in Nederland (Debre Mewie Heilige Gabriel Kerk)
Evangelische Broedergemeente Nederland (EBGN)
The Everlasting Salvation Ministries
Father’s House Movement – Beweging van Iraanse huiskerken in Nederland
The Filipino Parish in the Netherlands
Friends in Christ Fellowship
Geredja Indjili Maluku (GIM, de Molukse Evangelische Kerk)
Gereja Kristen Indonesia Nederland (GKIN, Indonesisch-Nederlands Christelijke Kerk)
Gereja Minahasa Nederland - De Goede Herder (kerkgenootschap)
Gereja Minahasa Nederland – De Ontmoeting Kerk (stichting)
Glorious Chapel International
Good News Ministries International
Gospel Revival Outreach Ministries
Holland Methodist Church
Holy Fire Revival Ministries International
Stichting Houd Vast
The House of Fellowship
Stichting Interkerkelijk Nieuwkomers Steunpunt
International Christian Fellowship Amersfoort (Grace Church en De Oase)
International End-Time Revival Ministries
Japanese Christian Fellowship Church of the Netherlands
Jesus Christ Foundation Church
Jesus Christ Mission Ministries, Amsterdam
Stichting (Mission) Jiewan Jyotie (The Light of Life Ministry)
King of Kings Baptist Church

LifeWord Christian Center
Living Word Outreach Ministries
Love Christian Centre
Mahber Kristian Nederland / Ethiopian Evangelical Churches Union of the Netherlands (EECUN,
Unie van Ethiopische Evangelische Kerken in Nederland)
Maranatha Community Transformation Centre
Stichting Messianic Christian Ministries International
Ministere de Victoire Armee Chretienne (M.V.A.C.)
Mountain of Fire and Miracles Ministries International, Den Haag
Oromo Christelijke Kerk – Utrecht
Pentecost Revival Church International
Persekutuan Kristen Indonesia (PERKI)
Perzische Kerk Kores
Presbyterian Church of Ghana
Reconciliation and Restoration Church International
Redeemed Christian Church of God – Jesus House for All Nations
Redemption Faith Ministries
Resurrection Power and Living Bread Ministries
Sang – Precieux
Scots International Church Rotterdam
Sunday International Christian Outreach
Team Ministries
The Triumphant Faith Chapel
The True Teachings of Christ's Temple
Urdu (Speaking) Congregation of The Protestant Churches in the Netherlands (de Pakistaanse Kerk in
Nederland) – Amsterdam en Rotterdam
Victory International Church
The Word Miracle Church International